

Eksamen

Emnekode: SFB10816

Eksamensdato: 04.05.2021

Målform: Bokmål

Tillatte hjelpemidler: Alle skriftlige hjelpemidler

Kursansvarlig: Jørn I. Halvorsen (jorn.i.halvorsen@hiof.no (mailto:jorn.i.halvorsen@hiof.no))

Generell informasjon: Eksamen består av fire oppgaver. Det er mulig å svare fullstendig på alle spørsmålene gjennom korte og poengterte svar

Merk: Direkte sitering av tekst skal inn i referanselisten

Oppgave 1: Generell forståelse (35 prosent)

- 1. Nevn noen grunnleggende forskjeller mellom mikro og makroøkonomi som fag.
- 2. Hva menes med alternativkostnaden til en ressurs, og kan du gi noen eksempler på dette?
- 3. Er nyttefunksjonen egnet til å sammenlikne forskjellen i lykke mellom to konsumenter?
- 4. For en helsearbeider, vil arbeidstilbudet ikke nødvendigvis øke når lønna øker. Kan du gi en nærmere forklaring for hvorfor?
- 5. Finnes det noen sammenhenger mellom en Cournout-likevekt og de grunnleggende konseptene fra spillteori?
- 6. Når man studerer ett marked er man i mikroøkonomi opptatt av effektivitet (samfunnsøkonomisk overskudd), mens når man studerer alle markedene i økonomene diskuterer man pareto-effektivtet. Redgjør kort for forskjellene mellom disse to begrepene.
- 7. Hva menes med positive og negative eksterne virkninger, og kan du gi et eksempel på hvert av de?
- 8. Hvorfor ønsker økonomer i mange tilfeller å studere etterspørselsendringer i form av elastisiteter?
- 9. For en klasse bestående av mange elever, vil det å gå over til videoopptak av en forelesningsrekke utgjøre en pareto-forbedring?
- 10. Anta at markedet for smittevernutstyr er karakterisert ved fullkommen konkurranse. På grunn av en Pandemi, øker for en lengre periode etterspørselen etter smittevernutstyr kraftig.
- a. Hvis grafisk hva som da skjer med pris og kvantum både på kort og lang sikt.
- b. Hva er hovedårsaken til forskjellene i likevektsløsningen mellom kort og lang sikt?

Oppgave 2: Konsumentteori (30 prosent)

Anta en konsument med en gitt inntekt på 2000 kroner. Denne inntekten skal konsumenten bruke til å kjøpe to varer, der den ene koster 4 kroner og den andre koster 5 kroner. Konsumenten sin nyttefunksjon er gitt ved:

$$U(x_1,x_2)=x_1^{0,5}x_2^{0,5}$$

a. Hvor mye kan du kjøpe dersom du bruker all inntekten på gode 1?

- b. Hvor mye kan du kjøpe dersom du bruker all inntekten på gode 2?
- c. Finn optimalt konsum av de to godene.
- d. Anta at prisen på gode 1 reduseres til 2. Hva blir etterspørselen etter gode 1 nå?
- e. Regn ut egenpriselastisiteten basert på %-vis endring i etterspørsel og pris. Kategoriser

Oppgave 3: Markedsteori – fullkommen konkurranse og monopol (30 prosent)

Anta at markedets etterspørsel etter et bestemt konsumgode er gitt ved:

$$X^D = 600 - 6p$$

der p er prisen på godet og X er omsatt kvantum. Markedets tilbudskurve er gitt ved:

$$X^S=2p$$

Dersom tilbudssiden består av monopol, er grensekostnadsfunksjonen gitt ved samme formel.

- 1. Finn markedslikevekten under fullkommen konkurranse.
- 2. Sammenlign denne med tilpasningen til en profittmaksimerende monopolist.

- 3. Regn ut dødvektstappet (effektivitetstapet) ved monopol.
- 4. Illustrer i tillegg markedsløsningen ved fullkommen konkurranse og monopol ved hjelp av to diagrammer.

Oppgave 4: Litt spillteori (5 prosent)

Kartell spill

Vi tenker oss at vi har to bedrifter som går sammen i et salgskartell. Det er kjent informasjon for begge parter at lønnsomheten ved de forskjellige strategiene (i millioner av kroner) er gitt ved følgende tabell:

Bedrift 2

	Strategi	Holde avtalen	Bryte avtalen
Bedrift 1	Holde avtalen	25/30	5/40
	Bryte avtalen	35/10	12,5/17,5

- a. Finn Nash-likevekten for dette spillet
- b. Hva tror du er årsakene til at et kartellsammarbeid vil ha problemer med å fungere på lang sikt?